

Р І Ш Е Н Н Я
педагогічної ради Чернівецької гімназії №2 «Берегиня»
26.10. 2023 року **№ 2/3**

«Трудове виховання в дошкільному віці, як основа формування особистості»

Заслухавши і обговоривши інформацію вихователя-методиста дошкільного підрозділу Павлюк С.А. щодо трудового виховання в дошкільному віці, як основи формування особистості, педагогічна рада

ВИРІШИЛА:

1. Вихователям всіх вікових груп:

1.1. Поповнити розвивальне середовище ігровим матеріалом по трудовому вихованню згідно методичних рекомендацій.

1.2. Підібрати і виготовити зразки робіт з художньої праці (покидьковий та природній матеріал), оформити куточки.

1.3. Працювати над формуванням культури одягання дітей, вміння звертатися за допомогою до дорослих та однолітків під час одягання , роздягання.

1.3. Активізувати індивідуальну роботу з ознайомлення дітей з різними професіями, використовуючи різні форми роботи.

1.4. Систематично планувати трудові доручення, слідкувати за виконанням їх дітьми, правильно оцінювати працю дітей.

1.5. Систематично планувати роботу з батьками з питань трудового виховання.

1.6. Опрацювати методичний матеріал «Сучасні методи і прийоми залучення дошкільників до трудової діяльності»

<https://vseosvita.ua/library/sucasni-metodi-i-prijomi-zalucenna-doskilnikiv-do-trudovoi-dialnosti-189975.html>

2. Контроль за виконанням рішень засідань педради покласти на вихователя-методиста дошкільного підрозділу Павлюк С.А.

3. Про хід виконання рішень засідань педради заслухати на нараді при директорові у лютому 2024 р.

Голова педагогічної ради

Галина КАПУСТЯК

Секретар

Альона ГОРДІЙЧУК

Довідка

«Стан предметно - практичної компетентності дошкільників засобами трудової діяльності» (тематичне вивчення)

від 26.10.2023р.

Відповідно до плану роботи дошкільного підрозділу на 2023/2024 навчальний рік з питань вивчення організації освітнього процесу з 13.11.2023 по 24.11.2023р. було проведено тематичне вивчення стану предметно – практичної компетентності дошкільників засобами трудової діяльності.

Мета вивчення: проаналізувати стан предметно – практичної компетентності дошкільників засобами трудової діяльності.

Методи вивчення: спостереження, педагогічний аналіз, бесіди з педагогами та дітьми, вивчення планування, анкетування педагогів.

Об'єкт вивчення: здобувачі освіти дошкільних груп.

Вивчення було проведено за такими параметрами:

- оцінювання професійної майстерності вихователів та визначення рівня обізнаності педагогів з питань трудового виховання;
- рівень знань, умінь і навичок дошкільників з предметно – практичної компетентності через організацію трудової діяльності;
- створення умов для організації трудової діяльності в дошкільному підрозділі;
* наявність куточків у групових кімнатах і на ділянці, їх наповненість;
- * наявність у групах та методичному кабінету художньої, методичної літератури, необхідного наочного матеріалу, перспективного педагогічного досвіду з проблеми трудового виховання дошкільників.
- планування освітнього процесу, відображення трудового виховання у перспективному та календарному плануванні вихователів.
- організація співпраці з батьками у розв'язанні завдань з трудового виховання.

Вивчення проводили: Галина Капустяк – директор

Сільвія Павлюк – вихователь – методист;

Валентина Гончар – вихователь

У житті кожної людини і у житті суспільства праця має визначальне значення. Від того, як людина ставиться до праці, як вона вміє працювати, багато у чому залежить її доля. Наголошуючи на ролі трудового виховання, Костянтин Ушинський писав, що можливість працювати, старанність — найкращий спадок, який може залишити своїм дітям і бідний, і багатий.

У новій редакції Базового компонента дошкільної освіти як Державного стандарту дошкільної освіти предметно – практичну, технологічну компетентність визначено як здатність дитини з допомогою дорослого чи самостійно реалізовувати творчі задуми перетворення об'єктів довкілля з використанням різних матеріалів у процесі виконання конструктивних, технічно – творчих завдань та завдань з моделювання, що спирається на обізнаність із відповідними засобами та предметно – практичними діями. Формування цієї компетентності є підґрунтям для успішного навчання дитини в школі, й узгоджується з Державним стандартом початкової освіти.

Трудова діяльність – це цілеспрямований процес формування у дітей трудових навичок і умінь, поваги до праці дорослих, звички до трудової діяльності. Перші трудові процеси поступово трансформуються в такі види праці як самообслуговування, господарсько – побутова, праця в природі, художня праця. Для досягнення бажаного результату дітям потрібні уміння визначати мету і планувати трудовий процес, оцінювати

та аналізувати отриманий результат, відповідні трудові навички і мотивація. Тому і вдома і в закладі слід підтримувати інтерес дітей до праці та до результатів своїх трудових дій; ознайомлювати з професіями та трудовими діями дорослих, організовувати зустрічі з представниками різних професій; залучати дітей до різних видів трудової діяльності.

З метою підвищення професійного рівня вихователів з питання трудового виховання дошкільників були проведені такі методичні заходи:

- консультація «Організація трудової діяльності з дітьми дошкільного віку на сучасному етапі»;
- самоосвіта педагогів з теми «Формування предметно – практичної компетентності дошкільників через організацію трудового виховання»;
- колективні перегляди занять з використанням інтерактивних технологій: «Допоможи Попелюшці» (середня група «А» Драгомецька Р.П.), «Організація чергувань» (старша група «А» вихователі Українець Т.В., Лакатош М.Г.), художня праця (ліплення тістом) «Грона калини» (старша група «Б», вихователь Таневська Н.В.).
- семінар – практикум «Культура праці дитини: основні складники та засоби формування»;
- анкетування педагогів «Трудове виховання».

Аналіз перспективних та календарних планів освітнього процесу в групах показав, що в цілому вихователі планують різноманітні форми роботи з усіх видів праці, які сприяють виконанню завдань програми з трудового виховання. У планах роботи більшості вихователів спостерігається системність, урахування особливостей розвитку дітей, дотримання умов праці, специфіка планування трудової діяльності в різних вікових групах. При плануванні простежується прямий зв'язок праці та сюжетно – рольових ігор, в яких формується уявлення про працю, закріплюються трудові та організовані навички дошкільнят. У достатній кількості планують дидактичні ігри, ситуації спілкування під час трудової діяльності.

На підставі вивчення планування освітнього процесу з напрямку трудове виховання можна зробити висновок: вихователі всіх вікових груп планують роботу згідно освітньої програми «Дитина» та комплексної програми «Впевнений старт» (молодша група, середня група, старша група). Трудове виховання визначено в усіх напрямках: на занятті, різних видах спільної діяльності, у всіх режимних моментах.

Планується робота з батьками. Програмові завдання відповідають віковим можливостям дошкільнят.

Проте спостерігається одноманітність у плануванні роботи з художньої праці в старших групах. Як правило, планують роботу з папером. Недостатню увагу приділяють таким видам художньої праці, як робота з природнім та покладковим матеріалом, декоративне плетіння. Педагоги всіх вікових груп, плануючи організацію різноманітних видів діяльності, не завжди дотримуються структури планування (не прописують завдання і матеріали).

З метою оцінювання професійної майстерності вихователів та визначення рівня обізнаності педагогів з питань трудового виховання з педагогами закладу було проведено анкетування. В анкетуванні прийняли участь 17 педагогів. Відповідно аналізу анкет можна зробити висновок, що педагоги орієнтуються в змісті якого напрямку Базового компонента формується предметно – практична; всі педагоги дали правильно назвали умови успішної організації трудового виховання (17п – 100%); також знають види та форми праці і з якої групи проводять ту чи іншу трудову діяльність (15п – 88%); не всі педагоги можуть назвати вповні методи трудового виховання та прийоми (9 п- 53%). Всі педагоги розрізняють засоби трудового виховання.

З метою активізації роботи педагогів закладу з формування предметно – практичної компетенції дошкільників було проведено огляд безпечного розвивального середовища в кожній дошкільній групі. Огляд груп свідчать про те, що у групах створено умови для залучення вихованців до посильної праці, а саме:

- у куточках господарсько – побутової праці є все необхідне для трудової діяльності: ганчірки, щітки, совки, набори для маленької господарки (середня група «А»);
- у куточках праці в природі є лійки, розпушувачі, відерця. Інвентар та приладдя для праці на вулиці є тільки в середній групі «А», молодшій групі «А»;

- у старших групах оформлено куточки художньої праці, в якому є наявності кольоровий папір, клей, олівці, фарби, лінійки, трафарети. Недостатня кількість природнього матеріалу та обладнання для шиття;
- куточки чергових відповідають віку дітей;
- наявний наочний та літературний матеріал, спрямований на формування позитивного ставлення до праці у дітей;
- виготовлено в всіх вікових групах дидактичні ігри на ознайомлення дітей з різними професіями: «Що кому потрібно для роботи», «Що для праці, що для відпочинку», «Садівники і городники» тощо.
- підібрано наочний матеріал для ознайомлення дітей з різними професіями.

Разом з тим, у групах у куточках художньої праці відсутні зразки робіт та вироби, виконані руками дорослих.

Основним критерієм оцінки діяльності педагога є рівень сформованості умінь та навичок його вихованців, їх уміння застосовувати набуті знання в житті. Визначити цей рівень допомогло педагогічне обстеження.

Так, спостереження за режимними моментами показало, що діти молодших груп активно оволоділи певними результатами діями в процесі самообслуговування (знімання та одягання одягу); господарсько – побутової праці (прибирання іграшок), праці в куточку природи (поливання квітів, годування рибок); виявляють емоційно – позитивне ставлення до трудових завдань та доручень. Але під час одягання і роздягання діти не дотримуються порядку, не складають у певній послідовності свій одяг на стільцях, скидають одяг на підлогу. Недостатньо уваги приділяють вихователі формуванню культури звернення за допомогою до дорослих.

Перегляд занять та режимних моментів в середніх групах показав, що більшість вихованців оволоділи цілісними процесами праці. Особливо простежується під час чергувань та самообслуговування. Про те, що діти засвоїли ці процеси, можна судити з таких показників, як послідовність виконання дій, техніка виконання, рівень самостійності. Велику роль в цьому зіграла сила прикладу помічника вихователя, який вважає своїм обов'язком утримувати приміщення в зразковому стані, що спонукає дітей до активної допомоги.

Так, вихователь середньої групи «А» Драгомецька Р.П. під час проведення відкритого перегляду «Допоможи Попелюшці» прищеплювала дітям інтерес до трудових дій, а саме вчила процесам садіння овочевих культур (цибулі) та висівання насіння перцю, помідор та буряків. Діти з цікавістю розглядали насіння, порівнювали його за розміром. Цікавим був момент догляду за кімнатними рослинами: поливання, витирання листочків, обприскування та розпушування землі. Ця робота проводиться систематично, тому навички у дітей на високому рівні. Вихователь постійно сприяє мовленнєвому, пізнавальному, художньо – естетичному розвитку дітей. Діти знають прислів'я про працю, вміло розгадують загадки про казкових героїв, активно відповідають на поставлені запитання.

Результати спостережень за трудовою діяльністю дітей старших груп засвідчили, що у виконанні трудових доручень дітям цього віку притаманна точність і чіткість рухів, високий рівень самостійності. Крім трудових навичок у них сформовані і організаційні. Так, вихованці старших груп без нагадування виконують трудові дії, пов'язані з чергуванням, готують та прибирають свої робочі місця. Діти активно включаються в колективні трудові дії. У дітей цього віку вже вироблена звичка до праці, відповідальне ставлення до неї.

Організуючи види чергувань вихователі старшої групи «А» (Т.В. Українець, М.Г.Лакатош) провели з дітьми бесіду, під час якої назначили чергових по столовій, по заняттях, в куточку природи, нагадала послідовність виконання роботи. Діти самостійно без нагадувань дорослого накривають столи до обіду, дотримуючись послідовності, допомагають помічнику вихователя збирати посуд зі столів, роздавати другу страву, змитати крихти та витирати столи.

Організовано в групі чергування в куточку природи. Діти, одягнені у клейончасті фартушки, вміло витирають листочки, обприскують квіти, поливають, розпушують землю. Не забувають відмітити погоду дня.

Хорошими помічниками вихователя є діти під час занять. Чергові допомагають роздавати необхідний для занять наочний матеріал, роздатковий матеріал, олівці, ножиці, фарби тощо.

Під час заняття з художньої праці вихователь Таневська Н.В. вдало підбрала тему, мету, яка відповідає віку дітей та програмовим вимогам, ефективно підбрала методи і прийоми для закріплення знань, здійснювала індивідуальний підхід до дітей. Вдало провела аналіз робіт разом з дітьми.

Педагоги закладу, організовуючи трудову діяльність дітей, повсякчас наголошують на суспільній значимості праці: стежать за тим, щоб усі види праці та їх зміст відповідали віковим можливостям дітей; суворо дотримуються вимог безпеки, норм навантаження, не допускаючи перевантаження і перевтоми дітей; розширюють самостійність дітей; створюють сприятливу психологічну атмосферу; формують у дітей доброзичливе ставлення до всіх учасників трудової діяльності, прагнення допомогти одне одному; спрямовують увагу і зусилля дітей, на якісне виконання трудових дій.

Велике значення приділяють вихователі формуванню навичок самообслуговування. Вчать дітей доглядати за обличчям, волоссям, тілом; привчають їх до виконання елементарних обов'язків, зокрема: складати речі у шафці, іграшки в ігровому куточку, допомагати сервірувати столи та прибирати їх після їжі, розкладати приладдя до занять тощо. Широко використовують у роботі з дітьми такі методи, як пояснення і показ.

Аналіз рівня знань, умінь і навичок дошкільників з предметно – практичної компетентності через організацію трудової діяльності свідчить про сформованість навичок праці згідно вимог Базового компоненту дошкільної освіти програми «Впевнений старт», «Дитина». Діти добирають необхідне обладнання, способи та порядок виконання трудових операцій.

Особливе значення приділяють вихователі ознайомленню дітей з працею дорослих. Діти молодшого віку в основному називають професії працівників закладу, знають, що робить лікар, продавець, водій, перукар, будівельник. Проте не всі могли розповісти ким працюють їх батьки.

Діти старшого дошкільного віку розповідають, хто працює на пошті, в школі, бібліотеці; знають що роблять письменники, художники, музиканти, скульптори тощо. Однак, дітям важко орієнтуються у сільськогосподарських професіях (овочівники, тваринники, хлібороби).

Вихователі усіх вікових груп планують різноманітні форми роботи з дітьми: заняття по ознайомленню з працею дорослих, дидактичні ігри відповідно змісту, трудові доручення, колективну працю, художню працю.

Працюючи над проблемою трудового виховання педагоги розуміють, що ця робота не може бути відмежована від сімейного виховання. Адже саме в сім'ї є оптимальні умови для формування у дітей працелюбності. Тому особливу увагу у питаннях трудового виховання дітей педагоги приділяють взаємодії з родинами. Вихователі активно обмінюються з батьками досвідом використання педагогічних підходів до окремих дітей, дають рекомендації, поради щодо створення умов для трудової діяльності дітей удома, розповідають про успіхи дітей у закладі. Успішно організовують спільну працю на території закладу, батьки беруть участь у благоустрою майданчиків та групових приміщень.

Довірливе спілкування педагогів з батьками під час проведення тематичних консультацій, бесід створюють умови для вироблення єдиних підходів з питань трудового виховання у закладі й удома. Поради, консультації педагоги висвітлюють у вайбер групах.

Проаналізувавши організацію роботи з трудового виховання, можна зробити висновок, що педагоги закладу працюють систематично та досягли певних результатів з даного питання, роботу можна вважати задовільною.